

Stefano Riči i Đani Forte

ČEKAJUĆI MARČELA

Lica:

TEO – čovek od pedeset godina

ELIO – čovek oko pedeset godina

Scena: Običan park. Prolećno popodne. Dve klupe. Jedna sleva paralelna i naspram proscenijuma. Druga zdesna i vertikalno u odnosu na prvu klupu. U dnu nebo.

PRVI ČIN

Elio sedi na levoj klupi s novinama i olovkom u rukama. Nosi tamno odelo. On je čovek koji dobro nosi svoje godine. Pored njega na klupi su mantil i kožna aktiva tašna. Svaki čas nešto podvlači. Iz dubine, zdesna, ulazi Teo. Nosi izbleđeli sako i košulju i par izlizanih pantalona. I on dobro nosi svoje godine. Ima veliku torbu čiji dugi kaiš nosi preko grudi, a u ruci drži veliku ogrlicu i kaiš za psa. Uputi se ka proscenijumu, zaustavi se, i gleda uokolo.

TEO – Mama je imala pravo...

*Elio podigne glavu i gleda ga. Teo mu se osmehne. Elio gleda okolo da vidi ima li ko-
ga drugog. Ponovo nagne glavu nad novine.*

TEO – Za mnoge stvari greši što uvek kaže svoje... Ovoga puta je imala pravo.

Elio ponovo diže glavu. Shvata da, bez sumnje, govori njemu.

ELIO – Molim?

TEO – Moja majka... rekla mi je da ću Vas ovde pronaći.

ELIO – Poznajemo se?

TEO - Rekla mi je "idi brzo, jer će najbolja mesta odmah zauzeti"... Zbilja.

*Teo upadljivo gleda klupu na kojoj sedi Elio. Elio gleda Tea. Zatim gleda u drugu klupu,
praznu.*

ELIO – Želite li da sednete?

Prikupi sve svoje stvari i napravi mesta za Tea. Teo sedne.

TEO – Hvala.

*Elio nastavlja da čita svoje novine. Teo otvara torbu i vadi durbin. Elio to spazi ali se pra-
vi da nije primetio. Teo počinje da durbinom pretražuje čitavu okolinu.*

TEO – S ovim je sasvim druga stvar. Prošlih večeri, kada je prolazila nisam uspevao da je

vidim dobro... ali danas mi neće pobeći. Vi ne nosite durbin?

Eliju prilično smeta poverljiv ton kojim mu se "voajer" obraća.

ELIO – Ne... suviše sam veliki za izvesne igrice. A i Vi...

TEO – Šta?

ELIO – Kružiti parkovima sa durbinom... kakvo zadovoljstvo imate da skriveni špijunirate?

TEO – Špijuniram?... ne, ja promatram. A zatim, nisam sam.

ELIO – A... udruženje?

TEO – Zovite to kako hoćete. Sviđa mi se da sam deo grupe. Podseća me na školske izlete. Išlo se u nacionalni park, onaj u kome su zaštićene vrste. Bilo je veoma lepo. Životinje su živеле na tim naizgled otvorenim, ali, u stvari, omeđenim prostorima. Bile su na sigurnom od spoljašnjeg sveta, a da to nisu znale. Uvek sam mislio kako bih i ja voleo takav život... zaštićen od sveta. A da to ne znam.

ELIO – Izvesna mesta nestaju sa detinjstvom. Vi ste pisac?

TEO – Kako?

ELIO – Činilo mi se da...

TEO – (*Prekidajući ga*) Ne!

ELIO – Izvinite. Pokušao sam da pogodim.

Pauza

TEO – Vi ste baš kao moja majka.

ELIO – Zašto?

TEO – I ona kaže da je to samo gubljenje vremena.

ELIO – Šta?

TEO – Gledati daleko.

ELIO – Ja to nisam rekao.

TEO – Ali to mislite.

Pauza

ELIO – Vaša majka je razborita žena.

TEO – Čega ima nerazumnog u želji da se gleda nešto, znajući da sledeći put kada prođe ja neću biti ovde?

ELIO – Gde ćete otići?

TEO – Biću mrtav.

ELIO – 'Ajte, molim Vas, još ste tako mladi...

TEO – Ali ne i kroz dve hiljade pet stotina godina.

Elio ne shvata. Misli da je to neka šala i smeje se. Reskira s jednom dosetkom.

ELIO – I među tolikim što stalno prolaze... baš ste morali da se zaljubite u jednu koja provodi život sedeći u kući.

TEO – Kakve veze ima ljubav? Nisam valjda zaljubljen u Hali.

ELIO – A, poznajete je... upoznali ste se?

Teo ga nekoliko sekundi fiksira pogledom.

TEO – Sigurni ste da se dobro osećate?

ELIO – Ja da.... Vi?

TEO – I ja.... . hvala.

Pauza

TEO – U svakom slučaju, nema potrebe za upoznavanjem... Halej–Bopovu poznaju svi.

ELIO – Koga?

TEO – Halej–Bopovu... kometu. Sigurno ste čuli da govore o njoj.

Elio gleda Tea. Gleda njegov durbin. Ponovo gleda Tea. Shvata dvosmislenost svega. Prsne u smeh.

TEO – Ne vidim šta tu ima smešno.

ELIO – Oprostite mi... shvatio sam da...

TEO – Šta?

ELIO – Ništa. Pustite to.

Elio se usredsredi na svoje novine. Teo briše durbin. Elio ga posmatra ispod oka.

ELIO – Čujte... zar nije suviše rano za ispitivanje neba?

TEO – Koliko je sati?

Elio odgovori ne gledajući u sat.

ELIO – Četiri.

TEO – I onda?

ELIO – Nećete moći da vidite svoju kometu pre zalaska sunca.

TEO – Želeo sam da budem siguran da ću naći dobro mesto za osmatranje.

ELIO – Svako mesto je dovoljno dobro.

Pauza. Gledaju se.

TEO – Ubedili ste me.

Teo vraća u torbu svoj durbin. Elio se vraća svojim novinama.

TEO – Vas astronomija ne zanima, zar ne?

ELIO – Ne baš.

TEO – Da... inače biste poneli durbin.

ELIO – Da.

TEO – Ali, seli ste na tu klupu.

ELIO – Po čemu je ona posebna u odnosu na druge?

TEO – Ja tu sedim svaki put.

Elio ga gleda. Pauza.

TEO – To sam odmah shvatio, čim sam Vas video.

ELIO – Šta to?

TEO – Da ste vi tip bez interesovanja.

ELIO – Ja imam mnoga interesovanja.

TEO – Recite mi jedno.

Pauza.

ELIO – Imam ih mnogo.

Elio se vraća čitanju novina. Teo, istežući vrat, čita i on. Iznenada, ispušta krik.

TEO – Aaah!!!

Elio poskoči od straha.

ELIO – Šta je?

TEO – Jeste li pročitali? Pronađeni delovi tela neke žene u kontejnerima, u različitim delovima grada... to je užasno!

ELIO – Zavisi od delova.

Teo se trže i zagleda se u njega.

ELIO – Izvinite... bilo je neumesno.

TEO – Svet nije više ono što je bio.

ELIO – Da...

TEO – Zadovoljan sam što sam Vas pronašao ovde. U današnje vreme je rizično i prošetatati.

ELIO – Trebalo bi da se sa njim osećate sigurno.

Pokazuje pseću ogrlicu koju Teo steže u ruci.

ELIO – Trebalo bi da je veliki sudeći po dimenzijama...

TEO – Kerina.

ELIO – Gde je?

Elio gleda uokolo.

TEO – Uginuo je. Pre šest godina.

ELIO – Žao mi je. Uvek je bolno izgubiti kućnog ljubimca. Kako je uginuo?

TEO – Nije hteo da jede. Verujem od tuge, zbog nestanka moje žene. Jednoga dana, bilo je nevreme, počeo je da laje i da se vrti u krug. Zatim je pao na zemlju. Srčani napad, rekao je veterinar.

ELIO – Možda je imao previsok holesterol.

TEO – Ne govorite apsurdne stvari. Bio je to nesrećan slučaj.

ELIO – Nesreća ne ide nikad sama. *(Pauza)* Od čega je umrla Vaša žena?

TEO – Nije umrla... napustila me je.

ELIO – Zbog drugog muškarca?

TEO – Ne baš.

ELIO – Ostavila Vas je zbog druge žene?

TEO – Da je bar!

ELIO – Osećali biste se manje ranjeni?

TEO – Zašto nastavljate da mi duvate zavrta? Ima ovde dosta mesta.

ELIO – Oprostite.

TEO – Nema ničeg neprijatnijeg od toga.

Teo ustane i počne da korača naokolo. Sedne na desnu klupu. Ogrlica mu je uvek u rukama.

ELIO – Treba da mi oprostite.

Elio nastavi da čita novine. Teo ispituje nebo.

TEO – *(Pokazujući jednu tačku)* Tamo će se pojaviti, nejasan, Orion. Prelepo! Levo je Sirijus, najsvetlija zvezda. *(Pauza)* Verujete li da na Sirijusu postoji neko ko bi rasejao komade žene?

Elio ne odgovori.

TEO – Postavio sam Vam pitanje.

ELIO – Šta ste rekli?

TEO – Vaše mišljenje o postojanju Sirijus-kilera...
ELIO – Nikada se to nisam zapitao.
TEO – Imate mnogo posla.
ELIO – Moj posao me mnogo apsorbuje.
TEO – Podsećate me na Halej-Bopovu.
ELIO – Šta imam ja sa vašom kometom?
TEO – Izgleda nepokretna, ali putuje brzinom od četrdeset četiri kilometra u sekundi.
ELIO – (*Smejući se*) Ja se zadržavam na manjoj brzini.
TEO – Samo što je ona sačinjena od prašine i zaleđenih gasova.
Elio prestaje da se smeje. Pauza.
TEO – Zbog jednog momka.
ELIO – Šta?
TEO – Moja žena... to sam želeo da vam kažem kada sam rekao da nije bio muškarac. Ostavila me je zbog jednog momka od dvadeset tri godine.
ELIO – Koliko je godina imala vaša žena?
TEO – Pre sedam godina... četrdeset pet.
ELIO – Mnoge žene zastrane u tim godinama...
TEO – Ja sam probao da izlazim sa jednom od dvadeset dve godine... govorila mi je samo o astrologiji.
ELIO – (*Smeje se*) Da li ste ikada sreli taj simbol goruće mladosti koji vam je odveo ženu?
TEO – Ne... ali mi ga je opisala u detalje. Visok, tamnopus, veoma lep. Mojoj ženi su se uvek dopadali crnomanjasti. Zbog toga sam pokrstio Huga.
ELIO – Vašeg sina?
TEO – Psa.
ELIO – Vaš pas se zvao Hugo?.
TEO – Ne. Marčelo.
ELIO – Marčelo?
TEO – U čast Marčela Mastrojanija. Bio je strast moje žene. Po njenom mišljenju on je imao dovoljno testosterona da spase celokupnu Republiku. Kada je otišla rekla je da bi njen momak mogao biti glumčev blizanac. Nije mogla da mu odoli.
ELIO – To mi se ne čini kao dobar razlog da bi se ostavio sopstveni muž. (*Pauza*) Zašto s njim nije prosto otišla u krevet i dosta.
TEO – Dečko je imao zdrave moralne principe
ELIO – Danas? Biće da ga je srela u nekoj crkvi.
TEO – Ne. U kancelariji.
ELIO – Moralni principi na stranu, on ni trenutak nije oklevao da rasturi Vaš brak. I Vi niste ništa preduzeli?
TEO – Kada je Hugo uginuo shvatio sam da mi više nedostaje on nego žena. A zatim, ako čovek izgubi ženu zbog drugog čoveka i sam snosi deo krivice.
ELIO – Vi me iznenađujete. Obično ovakve situacije ogorče čoveka.
TEO – Gorčina nikud ne vodi... i ne može nikoga da vrati. Pozdravljam Vas.

Teo se sprema da ode

ELIO – A kometa?

TEO – A, da.

Teo se vraća i seda pored Elija.

TEO – Zar vam ne izgleda čudno ta podudarnost?

ELIO – Koja?

TEO – Pojaviti se na kraju veka i milenija.

ELIO – Šta to, po vama, znači?

TEO – Nemam ideju... ali trebalo bi nešto da znači, zar ne?

ELIO – Verujete li da bi moglo imati nekog uticaja na naše sudbine?

TEO – Molim Vas... ne počinjite priču o astrologiji!

ELIO – Oprostite... želeo sam samo da odgovorim na Vaše pitanje.

TEO – Ponekad je čutanje najbolji odgovor.

ELIO – Ne slažem se s Vama.

TEO – Baš kao i moja žena.

ELIO – Molim?

TEO – Proveli smo zajedno dvadeset godina. Zatim se umorila. Nismo više razgovarali.

ELIO – Čutanje je dobar razlog za rasturanje braka. Zajedno sa seksom.

TEO – Nedostatkom?

ELIO – Hlađenjem. Da li ste ikada u restoranu primetili kako se bračni parovi razlikuju od drugih parova. Oni venčani, kad naruče večeru, retko nastavljaju da razgovaraju, osim kada se žale na konobara.

TEO – Ne slažem se. Razgovor je mene i moju ženu držao zajedno mnogo vremena pošto smo prestali da vodimo ljubav.

ELIO – Ali je, na kraju, ona izabrala seks. Šta bi joj drugo mogao ponuditi mladi lepota? Jaz među generacijama je morao biti paklen.

TEO – Ne verujem da Vi možete da analizirate jednu takvu situaciju. To je bila nezgoda, alhemija... da moja žena nije sreća svog Marčela... verovatno bi bila još sa mnom.

ELIO – I Vi ne biste išli okolo noseći pseću ogrlicu bez psa.

TEO – Mislite da sam ja pomalo nestabilan?

ELIO- Ne! Svako od nas ima svoje osobenosti, ili svoje fantazije, ako tako više volite. Zato nikada ne dajem svoj sud o osobama koje ne poznajem. *(Pauza)* To je pomalo kontradiktorno, štaviše...

TEO – Šta?

ELIO – Vi! Smeta Vam astrologija, a zatim toliki značaj pridajete slučaju.

TEO – Činjenice ne treba potcenjivati, dragi moj... da me žena nije napustila, Hugo bi još bio živ, a ja ne bih okolo nosao pseću ogrlicu. *(Pauza)* Koliko je sati?

Elio odgovori ne gledajući na sat.

ELIO – Pet.

TEO – Želite li šolju čaja?

Teo položi torbu na klupu. Otvori je i izvadi poslužavnik, dve šolje sa odgovarajućim tacnama i termos. Napuni ih i ponudi mu jednu.

ELIO – Hvala. Zašto sebi ne kupite drugog psa?

TEO – Previše odgovornosti. *(Misleći na čaj)* Već je zašećeren... Ograničavao bi me. Ne bih mogao da negujem svoja interesovanja.

ELIO – Shvatam Vas. Meni se dogodilo da imam mačku.

TEO – One su nezavisne.

ELIO – Da. Ali pošto sam bio uvek na putu, zbog posla, pala je u jednu vrstu depresije. Morao sam da je dam na čuvanje.

TEO – Moja žena bi uvek plakala kad vidi mačku.

ELIO – Ganutost?

TEO – Alergija.

ELIO – Zanimljivo. I ja sam živio sa jednom ženom koja...

Elio začuta.

TEO – Kako?... Šta?

ELIO – Ništa. Sopstveni život je uvek tako malo interesantan za druge...

TEO – Za strance, možda... ali mi se upravo upoznajemo. Keksić?

Elio pristade. Teo iz torbe izvadi plehanu kutiju. Otvori je i ponudi mu sadržaj.

TEO – Vi ste pisac?

ELIO – Po čemu ste to zaključili?

TEO – Upravo ste pisali kada sam stigao.

ELIO – Spisak... za osiguravajuće društvo.

TEO – Spisak?

ELIO – Za slučaj da se nešto ošteti u toku preseljenja.

TEO – Menjate kuću?

ELIO – Napuštam staru.

TEO – Vašu majku.

ELIO – Stari stan. Odrastao sam u njemu.

TEO – Zašto ga napuštate?

ELIO – Ruše ga do temelja. Da bi napravili jedan multipleks. Čudno, zar ne? Gase nečije emocije da bi izgradili kutiju koja će upaliti emocije drugih.

TEO – Meni se sviđa bioskop. Ne dozvoljava mi da razmišljam. Koji put sam probao da povedem i moju majku. Njoj se ne sviđa. Kaže da je bolje ne gledati mnogo okolo.

ELIO – Živate sa svojom majkom?

TEO – Zaboga, ne... živim na spratu iznad. Kuća je jedina stvar koju sam zadržao posle razvoda.

ELIO – Nemate dece?

TEO – Kupili smo veću kuću da bismo ih imali. Nisu stizala.

ELIO – I šta ste radili sa svim tim prostorom?

TEO – Hugo ga je ispunjavao. Sad pričam u sebi. Ne volim da čujem eho.

ELIO – Mogli bismo da probamo da ga podelimo?

TEO – Mislio sam o tome... ne zbog novca, već zbog društva. *(Pauza)* Nemate kuću gde biste otišli?

ELIO – Upravo sam to tražio u malim oglasima kada ste vi naišli.
TEO – Samo nesmotreni ljudi mogu da odu da žive sa nekim s kim nemaju ništa zajedničko.
ELIO – Vi ste sa svojom ženom živeli dvadeset godina.
TEO – (*Uzrujano*) Mislio sam da ćemo imati dece. Nisam verovao da će ona... ona...
ELIO – Šta ona? Šta? Nije ih želela?
Pauza. Teo se digno i odlazi u dno scene. Postepeno, pozadina se boji u nijanse zala-ska sunca.
TEO – Kada sam bio mali mislio sam da me jedna zvezda sledi bilo kuda da idem. Bilo šta da bih radio ona je bdila nada mnom. Procenjivala me. Čitavog života, kad god bih podigao oči bila je uvek tamo. (*Smeje se*) Svidelo bi mi se da se popnem gore i upitam je šta misli o meni.
Elio ustade i pride mu s leđa.
ELIO – Zašto ne probate s nekim bližim?
Pauza. Teo ga gleda. Udaljava se od njega vraćajući se na proscenijum. Nastavlja da ga proučava.
TEO – Voliš li da kuvaš?
ELIO – (*Iznenaden prelaskom na poverljiv ton*) Da.
TEO – Ja ne volim... stručnjak sam za zamrznute proizvode.
Osmehujući se, Teo sede na desnu klupu.
TEO – Red je na tebe. Postavi mi neko pitanje.
ELIO – Zašto?
TEO – Igramo jednu igru.
ELIO – Koju?
TEO – Odgovori na pitanje. Treba da se bolje upoznamo.
Elio mu se pridruži na proscenijumu i sedne na naslon druge klupe.
ELIO – Tačno. Da vidimo... ja volim da igram poker. A ti?
TEO – Ne. Moja žena je govorila da sam bio jedini koga je poznavala koji bi mogao da se povredi kartama za igranje. Dopada li ti se opera?
ELIO – Ne... imam sluha k'o napuklo zvono.
TEO – Ne ide nam baš najbolje. Tvoj red.
ELIO – Obožavam da nedeljom rešavam ukrštene reči. A ti?
TEO – Mrzim sve što ima bilo kakve veze sa pisanjem, uključujući i telegrame. Nikada nisam umeo da ih napišem.
ELIO – Moj red. Svako veče pijem votku. Opušta me.
TEO – Alkohol me obara. Mama kaže da razdražuje nerve.
Pauza.
TEO – Ne čini mi se da smo baš jedan za drugog. Nemamo ničeg zajedničkog.
ELIO – Šta onda da se radi?
TEO – Šta hoćeš da kažeš?
ELIO – Da produbimo, ne?
TEO – Da produbimo. Kako se zoveš?
ELIO – Elio Tramonta. To sigurno nije neuobičajeno.

TEO – Ne. Ali je najzabavnija slučajnost koja mi se dogodila.
ELIO – Koja?
TEO – Tvoje ime. Momak zbog koga me je moja žena ostavila zvao se upravo tako: Elio Tramonta. (*Smeje se*) To je ime koje se ne zaboravlja tako lako.
ELIO – Zašto se smeješ?
TEO – Izgleda kao prizivanje.
ELIO – Ne razumem.
TEO – Tvoje ime. Na grčkom znači Sunce... što uz tvoje prezime koje znači – zalazak... *Teo se ponovo nasmeja . Elio osta ravnodušan. Pauza.*
TEO – Mogao bi biti tvoj sin?
ELIO – Nemam dece.
TEO – Ni ja. To nam je prva zajednička stvar.
ELIO – Kako se ti zoveš?
TEO – Timoteo Kročiti.
Elio se trže i približi se Teu.
TEO – Šta bleneš u mene k'o tele?
ELIO – (*Polako*) Tvoja žena te je zvala Teo?
TEO – Svi me zovu Teo. Ne vidim zašto ne bi trebalo i ona.
ELIO – A ona se zvala Elizabeta?
TEO – Da. Ja sam je, međutim, zvao Beta.
ELIO – I ja sam je tako zvao.
Pauza. Ostadoše zagledani u jednu tačku daleko ispred sebe. Svetla se lagano gase.

DRUGI ČIN

Kada se svetla upale ponovo nalazimo Tea i Elija u istom položaju u kome smo ih ostavili.

TEO – Čekaj malo. Promaklo je nešto. Moja žena me je ostavila zbog momka od dvadeset tri godine.
ELIO – Da li si ga ikad video?
TEO – Ne.
ELIO – Rekao si da ga je srela u kancelariji?
TEO – Rekla mi je da je bio sekretar jednog funkcionera u nekoj kancelariji. Sreli su se na jednom poslovnom ručku.
ELIO – Ime kompanije ?
TEO – "Luksor".
ELIO – Ja sam taj sekretar. Samo što sam, u stvari, bio potpredsednik kompanije. U to vreme nisam mogao imati dvadeset tri godine i, kao što možeš da vidiš, nimalo ne ličim na Mastrojanija.
TEO – Ne razumem.
ELIO – Jednostavno je. Tvoja je žena bila lažljivica.
TEO – Kažeš da me je lagala?
ELIO – Ne samo tebe. I mene.

TEO – Kada?

ELIO – Uvek. Meni je rekla da njen muž ima dvadeset godina više od nje, da pije i da je odvratno debeo.

TEO – Nije mogla o meni tako govoriti. Ne pijem ništa žešće od kisele vode i nikada nisam imao više od sedamdeset kila.

ELIO – Zar ne shvataš? Pronalazila je opravdanja za varanje muža. Da opravda sebe. A s tobom je radila isto.

Teo ga dugo gleda. Pređe rukama preko lica i ustade, udaljavajući se od klupe.

TEO – Ludilo. Beta me je ostavila zbog nekog kao ti?

ELIO – (*Srdito*) Ima geometara koji su imali više žena od njenog Marčela!

TEO – Ne mogu da verujem.

ELIO – Zašto? Šta meni fali?

TEO – Nisi mlađi od mene. Zatim, imaš svetlu kosu, bled si, plavook... nordijski tipovi je nikad nisu "palili".

ELIO – Živeo si dvadeset godina sa ženom koju uopšte nisi poznavao. Ali ono što se sad pitam je - šta sam ja imao što ti nisi mogao da joj daš?

TEO – Baš tako.

ELIO – Na kraju krajeva, bio sam samo jedan od onih koji život posvećuju poslu... zarađivao sam mnogo, ali novac se, zna se, kod mene nije grejao. O bože, krevet da... ali kada sam sreo Betu osetio sam da postoji nešto drugo. Naravno, nisam mislio na čvrstu vezu. Znao sam da je udata. Iako te nisam poznavao, nisam imao nikakvu nameru da rasturim jedan brak. Želeo sam samo da je imam.

TEO – Ona je želela da se razvede?

ELIO – Posle prve zajedničke noći... (*Prekine se*) Smeta ti ako pričam o tim stvarima?

TEO – Ne prekidaj.

ELIO – Posle prve noći rekla mi je da se njen život promenio. Da je njen muž... da si ti frigidan, da je seks za tebe samo dužnost. Da želi da bude sa mnom zauvek.

TEO – I to ti je bilo dovoljno da odlučiš?

ELIO – A šta je trebalo da uradim? Verovao sam joj. Rekla mi je da sam je vratio u život. A ja sam želeo da je tako.

TEO – Ispunila je prazninu tvog života.

ELIO – Mislio sam da je ona ta koju sam tražio. Ili koju sam, možda, prestao da tražim.

TEO – I dok si je ti nalazio, ja sam polako počeo da je gubim.

ELIO – Bio sam kao dečak. Pitao sam je da se uda za mene. Želeo sam dete sa njom.

TEO – Bila je već udata...

ELIO – Rekla mi je da će se razvesti. U međuvremenu me je terala da koristim mere da ne bi bilo iznenađenja. Nije želela nezakonito dete... pošto joj ih ti nisi dao. Govorila je, takođe, da ćemo se venčati čim ostane u drugom stanju. Nažalost, to se nije dogodilo.

TEO – Draga Elizabeta... šta misliš, zašto nije imala dece?

ELIO – Govorila je da ih ti nisi želeo.

TEO – Ja sam uvek želeo pravu porodicu. Ali nisu dolazila. Ubedio sam Betu da uradimo analize... ispalo je da je sterilna.

ELIO – Ona?

TEO – Da.

Pauza. Teo se približi i sede kraj Elija.

ELIO – Koliko para bačenih na prezervative.

TEO – Nisi se njome oženio, zar ne?

ELIO – Nisam.

TEO – Zbog dece?

ELIO – Ne znam... možda... rastali smo se godinu dana posle vašeg razvoda.

TEO – Zašto?

ELIO – Više nije bilo isto. Kada smo bili ljubavnici bilo je uzbuđujuće... kada smo postali par bilo je već suviše kasno. Prestali smo da razgovaramo... kad bi se vratila kući zalepila bi se pred televizor sa svojim starim filmovima.

TEO – Onim sa Mastrojanim... sve ih znam. Bili su zvučna podloga svih naših svađa.

ELIO – Ja se s njom nikada nisam svađao. Bilo je jednostavnije... jedan dan sam ušao u prodavnicu kućnih ljubimaca i kupio mačku, persijsku, sa dugom dlakom. Ostalo je išlo samo od sebe.

TEO – Jadna Beta. Verovao sam da ju je njen Marčelo učinio sretnom.

ELIO – I ona je u to verovala. Zato je nastavljala da ga traži. I kada ga je našla to je po nju bilo fatalno.

TEO – Ne razumem.

ELIO – Poznaješ li predsednika udruženja za koje je radila Beta?

TEO – Da, sreo sam ga jednom. Lep čovek, prefinjen.

ELIO – Baš on. Dao joj je odgovoran posao. Novu kancelariju, nova zaduženja i pre svega novog sekretara... zaboravljajući, međutim, da joj kaže da je mladić njegova svojina.

TEO – Predsednik je bio... ?

ELIO - ... veliki radnik, koji je ostajao do kasno u svom kabinetu. I upravo jedne takve večeri, posle radnog vremena, video je svetlo u Betinoj kancelariji. Ušao je i ugledao Betu kako prepipava njegovu svojinu, golu. Naterao ju je da da otkaz.

TEO – Momak je ličio na Marčela?

ELIO – Šta, to je opsesija? Bio je nizak i rid. Dečački tip.

TEO – Da ne poveruješ.

ELIO – Njeni su se ukusi povremeno menjali. Nije znala šta hoće. Izbio je skandal. Kada sam to saznao, otrčao sam i kupio mačku.

TEO – Ko zna gde je sad?

ELIO – Verovatno ga još traži.

TEO – Svog Apolona.

Pauza

TEO – Koliko je sati?

Elio odgovori ne gledajući na sat.

ELIO – Šest. *(Pauza)* Sunce zalazi. *(Gleda ispred sebe)* Izgleda kao beo disk, bez života. Kao da se njegova toplota ohladila...

TEO – Pa, ti si pesnik... gledajući te, ne bi se reklo.

ELIO – Kad padne veče pokazuju se aspekti koje ne uspevamo da uočimo pri punoj svetlosti... mrak nas plavi... uzmi svoj durbin... stigao si na sastanak.

Nebo je sa narandžaste boje zalaska sunca prešlo na kobaltnoplavu. Skoro da je noć.

TEO – Ima još vremena. Zar ne vidiš one trake svetla? *(Pokazuje na tačku ispred sebe)* I one nam kažu da čekamo...

ELIO – Kakva tišina... od onih električnih. Kao da se može, na neki način, govoriti i bez jezika.

TEO – *(Gledajući nebo, zažmuri)* Tišina beskrajnog svemira me plaši.

ELIO – Zašto?

TEO – Citirao sam Paskala.

ELIO – A, filozofa... zanimljivo je da je on pre toliko godina znao da svemirom vlada tišina. Dakle, nema apsolutno nikakvog zvuka gore?... i sve te zvezde eksplodiraju i padaju bez buke?

TEO – Ne može biti zvuka bez otpora. Bez atmosfere.

ELIO – Trebalo je da od njih naučimo.

TEO – Naučimo da padamo? Bez krika, bez reči? To me plaši.

ELIO – Zar nisi rekao da je tišina najbolji odgovor?

TEO – Zar sam rekao?

ELIO – Da.

TEO – I ljudska sigurnost me plaši.

Pauza

ELIO – *(Gledajući nebo)* Sigurnost je naše poslednje sidro u usamljenosti.

TEO – Osim zvezda iznad naših glava, ima ih milijarde drugih koje ne vidimo golim okom. Možda neke od njih imaju planetarni sistem koji je u stanju da omogući život. Kad razmisliš o tome, izgleda neverovatno da život postoji samo na ovom malecnom beznačajnom satelitu.

ELIO – Hipoteza o jednom prepunom univerzumu nije mi nikakva uteha.

TEO – Ako gore postoji život... može li se zaključiti da i ta stvorenja imaju, kao mi, mitove postanja, gubitka, filmske mitove... da li su rođeni drugi Mastrojani u drugim galaksijama, u ovih poslednjih milijardu godina?

ELIO – Neka druga dvojica, kao mi, upravo sada razgovaraju u nekom kutku Mlečnog puta..... neki drugi čekaju... drugi glumci im pomažu da učine svoj život manje bolnim, da sanjaju. Tvoja žena je govorila da je Marčelovi filmovi obogaćuju... . daju joj pozitivna osećanja.

TEO – Govorila je, takođe, da je podižu.

ELIO – Umetnička dela služe i za to. Da nam prenesu entuzijazam. Prikupe rasturene delove nas samih.

TEO – Zašto, osećaš se razbijenim?

ELIO – Život nas baca tamo-amo. Izgubljeni smo. Ponekad pronađemo neku snagu koja nam ponovo da cilj, pravac...

TEO – Neki film?

ELIO – Film, koncert, knjigu... sve ono što pojačava našu inteligenciju... .. dostojanstvo.

TEO – Kao moja zvezda.
ELIO – Tačno.
TEO – (*Smeje se*) Ne bih želeo da se Beta, u svojoj apsurdnoj potrazi, uputi tako visoko... (*Pokazuje prstom u nebo*)
ELIO – Sad je zaista pao mrak.
TEO – Nisam primetio da vreme prolazi.
ELIO – I meni se to ponekad dešava, kad je razgovor stimulativan. Počinje da mi biva hladno... vreme je da se uđe unutra.
TEO – Zaista. Kasno je... i ja treba da se vratim... . zaglušen sam.
Ustaje. Priprema se da krene
TEO – Treba da uklonim iz ušiju ovaj dah vetra.
ELIO – Govoriš o njemu kao o nečem ljudskom.
TEO – Šta?
ELIO – O vetru.
TEO – Večeras će predstava biti jasna. Bez konfuzije.
ELIO – Nisi mi odgovorio... u svakom slučaju nije ni važno. Ne sad. Činjenica da si ti ovde je veliko zadovoljstvo za mene. Beta je govorila da...
TEO – (*Žustro ga prekidajući*) Kako znaš sve te stvari?
ELIO – Kako bi hteo da ih znam? Doživeo sam ih.
TEO – Ne, hoću da kažem da ti ja nisam nikada pričao...
ELIO – (*Nasilno*) Ne povlači se sad! Nastavi.
Pauza
TEO – Njen prolazak ima neko značenje.
ELIO – Kometin?
TEO – Sve će se promeniti. Osećam to.
ELIO – Hteo bi da se nešto promeni?
TEO – Svi to želimo.
ELIO – Šta hoćeš da kažeš?
TEO – Postavljaš suviše pitanja... iscrpljuješ me! Izvini, nisam hteo da budem neljubazan. Šta si me pitao?
ELIO – Šta bi želeo da promeniš?
TEO – Probaj da razmisliš. Sam ćeš pronaći odgovor.
ELIO – Beta?
TEO – To je jedan odgovor.
ELIO – Ne, nije.
TEO – Trebalo bi da ti bude dovoljan. Trebalo bi da ti bude dovoljno za večeras jer nemam više vremena koje bih ti posvetio, danas... i, iskreno, umoran sam od ovog tretmana.
ELIO – Teo!
TEO – Čujte, doktore...
ELIO – Elio.
TEO – Dobro, Elio... veoma cenim to što činite za mene. Samo što ne verujem da je to pravi način.

ELIO – Ne postoje pravi načini u ovoj vrsti terapije. Postoje samo pokušaji.
TEO – Ali ne treba sa mnom da ih činite. Ne treba meni lekar. Treba Beti.
ELIO – Beti takođe treba i tvoja pomoć.
TEO – Da li ste oženjeni?
ELIO – Ne.
TEO – Onda nemojte da mi govorite o tome šta je mojoj ženi potrebno.
ELIO – Ne budi tvrdoglav. Nisam stavljao u sumnju tvoje kvalitete kao muža. Činjenica je da tvoja žena...
TEO – *(Prekidajući ga)* Naći ću Vas ovde i sutra?
ELIO – Da. Kao i svaki dan. Vidik je divan.
TEO – Ne biste tako govorili da ste prinuđeni da budete...
Teo ustane i gleda okolo. Skuplja sve svoje stvari.
ELIO – Hoću da kažem... ovaj pogled, ovi prvi topli dani... ja volim sunce. Bio sam pre-stao da se sunčam... ali sam odlučio da sebi dozvolim taj luksuz i uradim to. Da li ti to sebi ikad dozvoljavaš?
TEO – Šta?
ELIO – Ništa. Pojaviti se ovde, pustiti da te miluju zraci sunca i zaista posmatrati zvezde. Da li to ikada radiš?
TEO – Ali šta to pričate? Ako budem počeo da sabiram sve to vreme koje sam proveo posmatrajući isti pejzaž...
ELIO – Šta tamo vidiš?
TEO – Svako vidi nešto drugo kad gleda daleko ispred sebe. Svako vidi ono što želi da vidi. Jedno vreme smo ja i Beta sedeli na jednom mestu sličnom ovom i provodili sate razgovarajući o nama, o onome što ćemo postati.
ELIO – Beta mi je o tome pričala kao o jednom od najlepših trenutaka provedenih s tobom.
TEO – Da. Verovao sam da se, ostajući zajedno, na neki način može ukrotiti vreme... ali sve se neumoljivo menja.
ELIO – Sat se ne može vratiti unazad.
TEO – Niti se može živeti u prošlosti, znam. Srećan sam što nisam više mlad. Kad pomislím na greške koje su me dovde dovele.
ELIO – Upravo si rekao da ne treba živeti u prošlosti.
TEO – Imaš pravo... *(Osmehuje se)* Ne uspevamo uvek da živimo po svojim principima, zar ne? A ipak sam se trudio. Nisam tražio mnogo. Porodicu, decu... normalan život. Građanski, možda... ali sa malo topline. Vidi me sad: sam, bez žene koja je pobjegla i s psećom ogrlicom kao jedinim društvom. Ne čini li Vam se malo?
Pauza. Elio ga gleda
ELIO – *(Polako)* Tvoja žena je mrtva, Teo.
TEO – *(Smejulji se)* Da.
ELIO – Ubijena je. Sećaš li se?
TEO – Da.
ELIO – Masakrirana je.

TEO – Iseckana na komade.
ELIO – Zašto, Teo?
TEO – Prolazite svi kao komete. Zašto tako žurite?
ELIO – Beta ti nije želela zlo.
TEO – Nije želela mene. Ceo jedan život proveden u lažima.
ELIO – Kad bi mi ispričao sve od početka, mogao bih da ti pomognem.
TEO – Vi?
ELIO – Odgovore koje tražiš mogli bismo naći zajedno.
TEO – Kakve odgovore?
ELIO – Ja sam tvoja poslednja šansa.
Teo podigne glavu
TEO – Upravo prolazi kometa... sa svojom okruglom grivom i krivim repom.
ELIO – Probaj da mi pričaš o njoj.
TEO – Nema šta da se kaže. Jednoga dana će se približiti i ja ću uzjahati njen trag. Izgorećemo zajedno. Naš prelazak neba biće predskazanje oduvek čekanih susreta. A od-
ozgo, sve će mi izgledati... prazno, bez značenja. I smejaću se. Smejaću se vama. Ne-
ma ničeg komičnijeg od postojanja.
ELIO – A Beta?
TEO – Gubite vreme. Nemam ništa više da kažem.
ELIO – Čudno. Juče nisi tako mislio.
TEO – Juče... juče... šta znači to što sam već rekao ili ću reći... idite da špijunirate negde
drugde.
ELIO – Špijuniram? To misliš? Pretpostavimo i da je tako i da idem da izvestim o našim
razgovorima... zar bi mogli da učine da patiš više nego što to čine sad, držeći te ovde?
Pauza.
TEO – Šta još želite da znate?
ELIO – Sve. Počni odakle hoćeš.
TEO – Sve, doktore? Onda, možda ćemo ponovo videti prolaz Halej-Bopove?
ELIO – Možda, da. U međuvremenu ću se udobnije smestiti. Imao si pravo. Ovo mesto
sigurno nije namenjeno za odmor.
TEO – Ovo mesto ili neko drugo, nema razlike. A odmor tražim u sebi.
ELIO – Hoćeš da kažeš da ne patiš što si ovde?
TEO – Mora se prvo naučiti da istopiš bol koji nosiš u sebi. Nije dovoljna jedna pseća
ogrlica.
ELIO – Šta to znači?
TEO – Vi ne možete da razumete. Niste videli ništa od života. Vi ovde slušate patnje dru-
gih i verujete da ste živeli.
ELIO – Zlo čini da i ja zajaučem.
TEO – Zaista? Pa, ne kako jauču oni koje bude noću... ne kako sam ja jaukao.
ELIO – Kada?
TEO – Vidite? Uvek neka pitanja. I sam Vaš život je čekanje puno pitanja.
ELIO – Kada?
TEO – Reći ću Vam ako obećate da će mi ukinuti sedative.

ELIO – To ne mogu da ti obećam.

Pauza.

TEO – Kada sam ubio Huga... psa.

ELIO – Zašto si to učinio?

TEO – Morao sam da osetim da sam potpuno sam... nevoljen... da bih mogao da uradim ono što sam zatim morao da uradim.

Elio ga ćuteći gleda.

TEO – Gorite od želje da mi postavite to pitanje, zar ne?

ELI – Pas te nije bio napustio.

TEO – Ni Beta, takođe, ne bi otišla sasvim.

ELIO – Teo, gledaj me u oči.

Teo to učini.

ELIO – Šta vidiš?

TEO – Bore, tako duboke da bi se mogle posaditi lukovice lala.

Teo prsne u smeh. Elio, iznerviran, ustane. Ponaša se kao uvređeno dete.

ELIO – Eto. uvek sve pokvariš.

TEO – Dosadilo mi je. Danas je čovek sa klupe bio i tako i tako, ali doktor, Elio, odvratio si ga uradio!

ELIO – Ali prekjuče mi je bolje ispao!

TEO – Ma, šta... tvoj psihijatar je bio suviše dobar. (*Imitira Elia*)... "Zlo čini da i ja zajaučem"... jesi li ikada čuo ovoga sa našeg odeljenja da kaže nešto slično?! Bože, količine zaslađivača koje si stavio u rečenice ubile bi dijabetičara!

ELIO – Već sam ti rekao da mi taj deo još ne uspeva dobro. Sutra ću, u svakom slučaju, ja biti ubica sa durbinom.

TEO – Ali moraš se truditi, inače će se dogoditi, kao juče, da završimo za četvrt sata...

ELIO – Pitam se, da ne bi bilo bolje da promenimo priču?

TEO – Ne. Možeš uvek da odeš da se igraš s nekim drugim, ako tako misliš.

ELIO – S drugima mi nije zabavno.

TEO – Možeš da ostaneš u krevetu.

ELIO – Ne ljuti se... znaš da mi se sviđa da provodim vreme s tobom. Preko dana samo čekam kad će doći ovaj trenutak.

TEO – Da, ali moraš obećati da ćeš učiti. Mogao sam da te raskrinkam posle pet minuta. Ja treba da ti verujem... Treba da probamo da uzjašemo tu kometu... inače, šta nam preostaje?

ELIO – Imaš pravo. Kao zaštićene vrste... zaštićene od sveta... da to ne znaju. Misliš li da još postoji mesto za nas na ovoj Zemlji?

TEO – Sigurno. I možda postoji neko, na nekom mestu, ko može da bude ponosan na mene.

ELI – Treba pronaći osobu sa kojom bi bio zajedno?

TEO – Svoj život sam tako zamišljao...

ELIO – Ja sam ovde. I dobro nam je zajedno.

TEO – Da?

ELIO – Ja sam ponosan na priče koje pričaš. Ima li još vremena pre nego što se vratimo?
 TEO – Da, uvek ima vremena. Da počnemo ponovo?
 ELIO – Počnimo. Ali, ako nas neko traži?
 TEO – Znaj u gde će nas naći. Odakle da počnemo?
 ELIO – Odakle da počnemo?
 TEO – Vidiš da si bez inicijative? Ne treba više da uzimaš tablete za smirenje koje ti daju za spavanje... *(Uzdise)* Mogli bismo da počnemo od mog prvog susreta sa Betom...
 ELIO – *(Prekidajući ga)* Moj je red! Dakle... mogao bih da počnem od mog prvog susreta sa Betom. Bilo je to u bioskopu... davali su "Osam i po"... Teo?
 TEO – Da?
 ELIO – Kad bismo probali da promenimo priču, bar jednom?
 TEO – Jes li lud? Počinji.
 ELIO – Ne zovi me više tako.
 TEO - U redu.
 ELIO – Od početka?
 TEO – Da.
 ELIO – Bio sam u bioskopu, kada sam na platnu, po prvi put, video njega...
 TEO – Njega, koga?
 ELIO – Marčela!
 TEO – Bravo.
 ELIO – Teo.
 TEO – Šta je?
 ELIO – Nikad neće završiti?
 TEO – Više voliš da kružiš pored ogradnog zida? Nastavi.
Pauza
 ELIO – I bila je pored mene jedna devojka koja...
 TEO – Čekaj!
 ELIO – Da?
 TEO – Uzmi pseću ogrlicu.
Dodaje mu pseću ogrlicu. Muzika se pojačava, svetla menjaju boju postajući modra. Pozadina koja predstavlja nebo pretvara se u jedan siv ogradni zid čiji kraj se ne vidi. U dnu se izdvoji obris jedne bolničarke. Mrak pada. Možda eho sirene...

KRAJ

(Sa italijanskog prevela Nada Selaković)

STEFANO RIČI i **ĐANI FORTE**, jedan iz Rima, drugi iz Tranija, oba tridesetogodišnjaci, žive u Rimu i osim pozorišnih tekstova pišu filmska i televizijska scenarija. Obrazovali su se na Nacionalnoj akademiji dramskih umetnosti "Silvio d'Amiko", a nakon što su, pojedinačno, učestvovali u raznim pozorišnim projektima i filmovima u režiji, između ostalih, Luke Rankonija, Marija Misirolija, Roberta Guičardinija, Liliane Kavani, Luidija

Skuarcina, posećuju dramaturške i scenarističke radionice u Italiji i SAD, gde su se i sreli i počeli svoju saradnju u kojoj je polako nadvladala autorska aktivnost nad onom izvođačkom.

U "četiri ruke" napisali PROPOVEDNIČKA SRCA i JOKASTINU SREDU. Za komediju ČEKAJUĆI MARČELA dobili su nagradu "Vallecorsi".